

Bir Cevap...

Yard. Doç. Dr. Melek FIRAT^(*)

Mülkiye dergisinin Kasım-Aralık 2001 tarihli 231. sayısında yer alan “Pabuççu Muştası ya da Biz Kendi Kendimize Adam Olmaz mıyız?” başlıklı yazının, benim de konuşmacılar arasında yer aldığım “Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye-KKTC” başlıklı sempozyumda yapılan tartışmalardan yola çıkarak kaleme alınmış olmasına rağmen, bilimsel değer taşımayan çarpıtmalar ve sorulardan yola çıkarak yapılan ciddiye alınmayacak eleştirileri göz önüne alındığında sıradan bir polemik yazısı olmanın ötesine geçmediği için, bilimsel bir yanıtı hak etmediğini düşünüyorum.

Yine aynı yazıda benim ismim verilerek ve Sayın Prof. Dr. Mümtaz Soysal’a sorduğum bir soru üzerine yapılan tartışma esas alınarak “Osmanlı sadrazamlarına” benzetilmiş olmama rağmen, yazarın ne yaptığım konuşmayı, ne de geçen tartışmayı pek anlamadığı ya da anlamak istemediği açık olduğu için ve toplumumuzda yaşanan şablonlaştırma hastalığının bir ürünü sergileyerek kafasındaki kendince “İkinci Cumhuriyetçi-lâik Kemalist” tartışmasının içine beni yerleştirerek yıllardan beri sürmekte olan ve hiçbir anlamlı ve olumlu sonuca varmayan bir kavgayı yinelemenin ötesine gitmediğini bildiğimden, bu bakımdan da bir yanıtı gerek yok.

Ancak, yazar bunlarla yetinmiyor ve “Seha Merayların, Türkkaya Ataövlerin, Oral Sanderlerin kürsüsünden doçentlik ünvanı almış Melek Fırat da tıpkı yüz elli yıl önceki Osmanlı sadrazamı gibi düşünüyor.” diyerek, benim üstlenmekten onur duyduğum SBF geleneğine de aykırı düşüğümü (ya da daha açık bir ifadeyle ihanet ettiğimi) ima ediyor. Melek Fırat olarak değil, ama şu anda SBF Uluslararası İlişkiler Bölümünde çalışmakta olan yar-

---

^(*) A.Ü. S.B.F. Öğretim Üyesi

dımcı doçent kimliğimle kurumuma dolaylı yoldan yapılan eleştiriye yanıt yazmanın ise bir gereklilik olduğunu düşünüyorum.

Yazar SBF geleneğinden nasibini ne kadar almıştır bilemiyorum, ama şu noktaları kendisine hatırlatmayı gerekli görüyorum:

1. SBF’de inanç temelli değil bilimsel bilgi temelli düşünce üretilir. Bağımsızlık ve demokrasi konuları inançlar üzerinden değil, ekonomik, siyasal, toplumsal kısaca tarihsel analizler çerçevesinde tartışılır.
2. SBF’de bağımsızlık ve demokrasi kavramları birbirlerine alternatif olarak görülmez. Demokrasi ve insan haklarında gelişimi ve ekonomik kalkınmayı hedeflemeyen toplumların bağımsız olamayacakları bilinir. SBF, içeriği olmayan bir tür bağımsızlığı savunanların hangi güçlerle işbirliği yapabileceklerinin farkındadır. SBF tarihi, “halkın ancak özlediği yaşam düzeyine kavuştuktan sonra demokrasi talebi olacağı” düşüncesinin tehlikelerini ortaya koyan ve bu düşünceye karşı mücadele eden eylemlerle doludur.
3. SBF emperyalist güçlerin bağımsızlığa yönelik saldırılarına karşı çıkma geleneğine sahip olduğu gibi, gerekçesi ne olursa olsun demokrasi ve insan haklarını tırpanlayarak baskıcı yönetimlerini sağlamlaştıran iktidarlara karşı çıkma geleneğine de sahiptir. Ayrıcalığı, devlete bürokrat yetiştirirken, halkın devlet karşısındaki haklarını savunmaktan vazgeçmemesinden kaynaklanır. “Ulusal çıkar” ve “halkın çıkarı” kavramlarının birbirine karşı kullanılmaması gerektiğini bilir. Tam da bu noktada düğümlenen 8 Aralık 2001 tarihli paneldeki tartışma, bu nedenle ancak SBF çatısı altında, SBF’li iki hoca arasında yapılabilirdi ve yapıldı. SBF’de konuşma yapan kişiler, AB ile ilişkiler tartışması yaparken “Kıbrıs”, “Ege” gibi “ulusal davaları” öne çıkararak AB’yi eleştirme kolaycılığına kaçma lüksüne sarılmazlar. Onlar, Türkiye’nin kuruluşundan beri bilinçli seçimi olan çağdaş uygarlık kriterleri AB’ye üyeliğin bir gereği olarak Brüksel tarafından gündeme getiriliyorsa ve bu gerek inatla Ankara tarafından Türkiye gündemine getirilmekten kaçınılıyorsa, bunun nedenlerini açık yüreklilikle ortaya koymanın ve eleştirisini yapmanın bir görev olduğunu zaten bilirler.